



# Šestdeset let Planinskega društva Kočevje



# Vsebina:

Uvod

Nagovor župana občine Kočevje

Prehrojena pot

Postojanka planinskega društva Kočevje *Koča pri Jelenovem studencu*

Kočevska planinska pot

Ostale poti na Kočevskem

Dosežki članov PD Kočevje doma in v tujini

Mladinski odsek PD Kočevje

Namesto zaključka

## **60 let planinskega društva Kočevje**

Bilten ob 60-letnici društva

Uredniški odbor: Milan Mlakar

Franc Janež

Janez Merhar

Janez Javoršek

Fotografije: Člani PD Kočevje

Naslovnica: Koča PD Kočevje iz leta 1953 in 2011

Tisk: Kočevski tisk d.d., Kočevje

Izdajatelj: Planinsko društvo Kočevje

Natisnjeno 400 izvodov



## Uvod

20. maja 2001 je kočevsko planinsko društvo praznovalo 50-letnico ustanovitve. Ob tako visokem jubileju, pol stoletja, se je spodobilo, da ga je društvo dostojno praznovalo, izdana pa je bila tudi publikacija - zbornik z naslovom »Naših petdeset let«. Ta knjižica nas izčrpno popelje skozi celo zgodovino in nam hkrati predstavi izzive za naprej. Danes deset let kasneje, ko se nam približuje 60. obletnica, bi na nek način radi povzeli teh deset let, pri tem pa ne zanemarili prvih petdeset. Ker verjamemo, da marsikdo od vas nima zbornika izpred desetih let, vam bomo v tej knjižici skušali v nekaj poglavjih predstaviti tako zgodovino kot, tudi današnje delovanje in stanje društva.

Kot je že omenjeno, je bilo pred 60 leti ustanovljeno planinsko društvo v obliki, kot ga poznamo še danes. Sicer bi lahko za začetek planinstva na Kočevskem vzeli datum 31. januar 1935, ko je bil v Ribnici ustanovni občni zbor podružnice Slovenskega planinskega društva (SPD) za Kočevski srez, ali pa morda 20. december 1940, ko je bil v Kočevju ustanovni občni zbor podružnice SPD za Kočevje. Pomen ustanovitve slovenskega društva, na pretežno nemško govorečem Kočevskem, je imelo zelo velik pomen, saj so se ga udeležili dr. Andrej Brilej tajnik osrednjega društva in Pavel Kunaver znani pedagog, pisec in organizator šole alpinizma, pohodništva, jamarstva ter astronomskih opazovanj, kot predsednik mladinskega odseka. Vendar društvo ni dolgo delovalo, saj se je kmalu pričela 2. svetovna vojna in Kočevsko so zasedli Italijani, vsa planinska dejavnost pa je bila zaustavljena.

Kakor koli, dejstvo je, da društvo kot ga poznamo danes, deluje od 20. maja 1951 in v tem času je doseglo uspehe, ki jih bomo na kratko predstavili v nadaljevanju.

# Ob 60. obletnici Planinskega društva Kočevje

Gorništvo in planinstvo ima med Slovenci izjemno tradicijo. Že pred koncem 19. stoletja, ko lahko govorimo o začetkih institucionaliziranega gorništva na Slovenskem, je bilo obiskovanje gora dejstvo, razlogi pa so bili skrajno pragmatični: iskanje komunikacijskih poti po visokogorju ter razumevanje visokogorja kot možnost prehranjevanja (vzponi trentarskih in bohinjskih divjih lovcev v triglavskem pogorju). Vendar je gorništvo postalo med Slovenci še bistveno več. Obiskovanje gora postane vse močnejši in neločljivi dejavnik nacionalne zavesti – govorimo lahko o slovenski nacionalni kulturi, ki jo moremo enačiti s planinsko kulturo Slovencev. Posledično dobimo Slovenci prvo slovensko gorniško društvo že leta 1872, le petnajst let za Angleži, ki veljajo za pionirje med gorniki v Evropi. Kljub temu, da je cesarska administracija preprečevala registracijo planinskega društva, je to društvo imelo svoj planinski dom – Triglavski dom in svojo pot na Triglav. Razlogi zato so bili že tedaj v nacionalnem simbolu gorništva, katerega so avstrijske oblasti prepoznale v tedanji državi. Kljub temu je leta 1893 le uspela registracija Slovenskega planinskega društva, ki je delovalo vse do konca druge svetovne vojne ter v preoblikovani obliki s svojim delom nadaljevalo po letu 1948. Pomembna sprememba je društvo doletela leta 1991, ko je Planinska zveza Slovenije postala polnopravna članica Mednarodne zveze planinskih organizacij. Vse to moramo vedeti, če želimo razumeti poslanstvo planincev, kot nosilcev slovenske planinske kulture. Vsako leto po ocenah strokovnjakov slovenske gore obiše preko 2.5 milijona ljudi, medtem ko ima Planinska zveza Slovenije največ članov med vsemi društvi v naši državi. Zakaj? Odgovor ni preprost, morda tudi ni eden in edini, je pa nedvomno razloge iskati v naslednjem razmišljanju: gorništvo oziroma planinstvo je bilo osnova za slovensko nacionalno zavest. Prav med planinci se je najbolj krepil slovenski jezik in kultura. Napori povezani z nešetimi vzponi na najbolj nedosegljive vršace so do potankosti izklesali klenost in prepričanost v Slovenstvo. Imena gora, dolin, prelazov in slemen so za vedno bila slovenska, v gorah in med planinci je odmevala slovenska beseda in pesem. Še tako grobi ukrepi germanizacije in romanizacije tega niso uspeli uničiti. Zato ni naključje, da je Triglav slovenski narodni in nacionalni simbol. Vsi poznamo rek: »Pravi Slovenec in Slovenka se mora povzpeti na Triglav!« Planinke in planinci so torej ambasadorji Slovenstva za kar jim moramo biti hvaležni. Vedno nas na to tudi opozarjajo, kar je ne samo prav, temveč, tudi ob vse bolj blede nacionalni držini in pomanjkanju domoljubja, edino pravilno.

Tako je tudi s planinkami in planinci v Kočevju, ki prav letos praznujejo 60-letnico njihovega delovanja. Kdor praznuje tako visok jubilej, je moral delati dobro. Ljudje smo zahtevni in društvo obstane lahko, če se je sposobno prilagoditi novim razmeram, če dela s svojimi člani korektno in, če zna med svoje vrste privabiti nove, mlade člane. Vse to Ko-



*Župan dr. Vladimir Prebilič*

čevskemu planinskemu društvu uspeva z vrhano mero. Sam, kot pedagog in domoljub, pa sem jim najbolj hvaležen za njihovo delo z mladimi, ki ga nadvse zavzeto opravljajo med osnovnošolci in sredješolci. Z mnogimi izleti ter spoznavanjem slovenskih gora ter posledično slovenskih vrednot, prav s pomočjo planincev ob nas zori domoljubnejša, nacionalno samozavestnejša in s tem tudi življenjsko uspešnejša generacija državljanek in državljanov... Seveda je prav opozoriti tudi na številne dosežke tako posameznikov in društva, ki so si v minulih letih dodobra izoblikovali prepoznavnost in se niso izneverili omenjenim domoljubnim vrednotam. Za vse v naši okolici sta znana vzpona na kulturni dan in dan državnosti do matične planinske kočice ob Jelenovem studencu, kjer nas njihove članice in člani vedno prijetno presenetijo s kratkim kulturnim programom. Tedaj sredi gozdne jase zavladava tišina kljub navzoči množici in ob kratkih recitalih si človek kljub prijetni utrujenosti ali pa prav zaradi nje, vzame čas zase in se nehoti spomni na slovensko prvobitnost in objame ga ponos. V teh nekaj minutah, v svoji intimnosti brez velikega truščja in prigovarjanj, namreč vsak navzoči spozna zakaj je lepo biti Slovenec. In prav zato, drage planinke in planinci, sem vam kot župan Občine Kočevje najiskrenejše hvaležen, saj teh občutkov ni mogoče kupiti, izsiliti ali narediti, to je mogoče zgolj doživeti!

*dr. Vladimir Prebilič, župan Občine Kočevje*



*Mladi pred Kočo pri Jelenovem studencu*

# Prehojena pot

PD Kočevje bo letos obeležilo 60 letnico delovna društva, saj zapisi, kot tudi še živeče priče povedo, da je bil **20. maja 1951** v prostorih Gimnazije ustanovni občni zbor, ki se ga je udeležilo 35 simpatizerjev. Iz svoje sredine so izvolili Upravni odbor ter predsednika. Prvi predsednik je bil Jože Kalan, danes poznan predvsem kot utemeljitelj popularne pristopne poti do koč PD Kočevje, imenovane Kalanova pot.

Novoustanovljeno društvo je bilo zelo delovno. Poleg prizadevanja za pridobitev novih članov so si zadali nalogo, da si čim prej postavijo planinsko kočo, ki bi bila center dogajanja planinstva na Kočevskem. Na zahodni strani 1034 m visokega Mešnega vrha so dobili prelepo dolino Pri jelenovem studencu, kjer sta že stali dve brunarici. Planinci so preuredili eno od brunaric in jo ponudili članom ter pohodnikom, ki so jo v vse večjem številu obiskovali. Koča je bila večkrat preurejena in dozidana, vendar je prvotni del, v velikosti 11 x 6 m, še vedno del planinske postojanke.

Leta so tekla, menjali so se predsedniki in upravni odbori, ustvarjalna volja planincev pa je ostala. Petdeseto obletnico je društvo praznovalo s popolnoma prenovljeno kočo, ki nam je še danes v ponos, pohodnikom pa nudi vso potrebno udobje, ki ga v današnjih časih pričakujejo. Ob tem visokem jubileju je društvo dobilo odmevna priznanja PZS in občine. V društvu pa so se zavedali, da je planinstvo mnogo več kot samo kočica in pristopne poti do nje, ter na nekaj okoliških vrhov. Kočevska je deželca, ki lahko ponudi pohodnikom in obiskovalcem veliko več. Po zamisli mag. Ivana Prezlja je nastala mogočna planinska transverzala »Kočevska planinska pot«, ki v dolžini okoli 120 km povezuje tri občine na Kočevskem, hkrati pa nam prikaže ogromno lepote te nekoč pozabljene dežele.

Vendar vsi ti rezultati in dosežena priznanja niso in ne smejo biti razlog za samozadovoljstvo. Potrebno je delati naprej iskati nove poti in biti ustvarjalen, ker čas ne prizanaša - danes si na vrhu, jutri na dnu.

Danes je društvo, sodobno organizirano. V središču Kočevja ima lepo urejene pisarniške prostore, ki so poleg kočice zbirališče, kjer se načrtuje in se porajajo nove ideje. Največje bogastvo društva je v tem, da deluje v širino, torej na več področjih in s tem širimo duh planinstva in pohodništva tudi navzven.

Daljša načrtno delo z mladimi se nam bogato obrestuje. Danes je v mladinskem



*Predsednik PD Kočevje Franc Janež*

*Na vrhu 4164 m visokega Breithorna*



odseku okoli 130 mladih planincev iz kočevskih osnovnih šol, vključujemo pa še mlade iz Stare Cerkve, Kočevske Reke in Fare. Na mesečne planinske izlete se običajno odpeljemo z dvema avtobusoma, ločeno po kraju in starostnih skupinah. Menim, da je naša organizacija dela v mladinskem odseku lahko vzor kaj se da narediti in da izgovor, da mlade planinstvo ne zanima, tiči le v nedelu starejših.



*Markacisti pri delu*

O tem, da je drugod lepo, doma pa najlepše, nam dokazuje Vodniški odsek, ki ga vodi dolgoletni načelnika Anton Ožbold. Naši vodniki nas vodijo razen v domače gore tudi v tuja gorstva. Dosegli smo kar nekaj odmevnih dosežkov, ki pa so prikazani v posebnem poglavju. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da se bo sedanjim šestim vodnikom že letos pridružili še štirje mladi vodniki.

Kočevska, pretežno poraščena z gozdovi in na jugu omejena z reko Kolpo, je kot ustvarjena za planinske poti. Teh je okrog 200 km in vse vzdržuje naše društvo. Poleg Kočevske planinske poti, so najbolj poznane še Trimčkova in Kostelska planinska pot, po kateri je vsako leto tradicionalni kostelski pohod. Da delo na vzdrževanju poti zmoremo, skrbi 13 markacistov s pomočniki. Ti so združeni v odseku za poti in markacije, pod vodstvom Staneta Vidoviča. Vsak markacist deluje samostojno na svojem odseku, za večja dela pa organiziramo skupne akcije.

Velik poudarek dajemo izobraževanju, saj se zavedamo, da daje rezultate samo strokovno in dobro vodeno delo. Kot je bilo že omenjeno bomo kmalu imeli 10 šolanih vodnikov, 8 mladinskih mentorjev in 13 markacistov. V aktivno delo društva pa skušamo pridobiti tudi čim več strokovnjakov, ki so že po svoji poklicni usmeritvi dobrodošli za delo društva.

Poudarek dajemo tudi društvenemu delu. Ob torkih se dobivamo v pisarni, ob koncu leta pa se zberemo v naši koči na družabnem prednovoletnem srečanju, kjer pokramljamo o minulem letu in dobimo ideje za nadaljnje delo.

Pa smo spet na začetku, to je pri našem jubileju, 60 let delovanja društva. Ob tej priložnosti bomo organizirali več prireditev in dogodkov. Tako bo v Šeškovem domu skupščina PZS, pred kočjo Pri Jelevnem studencu bomo imeli najprej likov-



*Planinski tabor mladih*

no kolonijo nato 41. Tabor planincev MDO Ljubljane, 11. junija pa bo pri koči društvena prireditev ob našem jubileju. S tem bo planinsko društvo Kočevje zakorakalo v sedmo desetletje.

V zadnjem desetletju so društvo vodili predsednica Vlašič Milena do leta 2002, od 2002 do 2004 ponovno Janez Merhar, od 2004 naprej pa Franc Janež.

Pa smelo in srečno naprej.

*Predsednik Franc Janež*



*Kočevski planinci pri vzponu na Jalovec*

## Postojanka PD Kočevje *Koča pri Jelenovem studencu*

Kočevski planinci imamo osrednjo postojanko »Kočo pri Jelenovem studencu«. Leži na nadmorski višini 850 m v idilični dolinici za Mestnim vrhom, osrednjim hribom v pogorju Stojne. Do koče je slabo uro hoda po Kalanovi poti in uro petnajst po grajski poti. Do parkirišča nad kočo pa vodi tudi gozdna cesta v dolžini 9 km. Jasa na kateri stoji koča je nekaj posebnega sredi prostranih gozdov kočevskega pogorja, največje bogastvo in znamenitost pa je studenec, ki je prava redkost sredi pretežno kraškega področja. Na jasi se je pasla, na studencu pa pila divjad, zlasti jelenjad in od tod verjetno izvira ime Jelenov studenec.

Zgodovina koče sega v leto 1947, ko sta bila na tem mestu postavljena dve brunarici za potrebe gozdnih delavcev. V manjši so bili nameščeni delavci, v večji pa so bili konjski hlevi in manjša soba za konjarja.



*Jelenov studenec*

Kočevskim planincem je bil kompleks ponujen leta 1952. Objekti so bili takrat že zapuščeni in v dokaj slabem stanju. Po temeljitem premisleku se je takratno vodstvo PD, na čelu z g. Jožetom Kalanom, odločilo, da adaptira hlev, ki je bil v boljšem stanju, ostale objekte pa odstrani. Že naslednje leto je bila brunarica toliko preurejena, da je sprejela prve pohodnike. V manjšem prostoru je bila kuhinja, v večjem, ki je imel za pod stlačeno ilovico na kateri so bile nameščena skupna ležišča, pa je bila spalnica. Družabno življenje pa se je v glavnem odvijalo pred kočo.

Koča je skozi leta dobivala novo podobo, vendar je ostala prvotna zasnova, ki nekako najbolj sodi v gozdnato pokrajino - to je brunarica s kombinacijo rezanega lesa. Naslednjo večjo prenovo je društvo, pod vodstvom Jožeta Adamiča, izvajalo v letu 1963/64, ko so kočo podzidali s kamnitim »coklom«, zabetonirali temelje, ter na kamniti tolčenec položili lese- ni pod. Koča je dobila notranje obloge, namesto skupnih ležišč so bili postavljeni vojaški pogradi.

Čez deset let so ponovno preuredili notranje prostore, na podstrešnem delu pa so uredili spalnice s skupnimi ležišči. Koča je dobila zunanji dostop na podstrešje s tako imenovano prižnico. Tudi to prenovo je vodil Jože Adamič.

V letih 1981/82 je koča doživela do takrat največjo prenovo. Po zamisli g. Janeza Merharja je bil narejen načrt temeljite prenove, ki je zajemal razširitev po celotni dolžini za dva metra, zamenjava ostrejša, dvig podstrešja za en meter in preureditev notranjosti. Z deli so pričeli v začetku poletja, dela so s prekinitvijo trajala do junija naslednjega leta. S temi deli je koča dobila novo kuhinjo s tekočo vodo, svoj prostor je dobil oskrbnik, spalnice so bile v celoti preseljene na podstrešje, obiskovalci pa so s tem dobili dnevni prostor. Kritina, ki je bila do takrat iz skodel, je bila zamenjana s trajnejšimi betonskimi strešniki. Do leta 1991 je



*Koča iz leta 1974*



*Koča iz leta 1982*

bilo urejeno tudi zajetje Jelenovega studenca. Takrat je dobilo današnjo obliko, ki se lepo zliva z okolico.

Leta 1995 je bila na upravnem odboru, ki mu je predsedovala Milena Vlašič, sprejeta odločitev o ponovni adaptaciji koč in zgraditvi večjega prizidka. Del so se lotili premišljeno in v skladu s takratnimi standardi. Naročena je bila lokacijska dokumentacija, ki je opredelila namen in velikost, v letu 1999 pa je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje. Še pred pridobitvijo dovoljenja so bila narejena nekatera pripravljalna in zemeljska dela. Prizidek v velikosti 110 m<sup>2</sup> je spremenil izgled in funkcijo dotedanje koč. Koča je dobila nov nadkrit vhod, iz veže vodijo stopnice v spalne prostore s samostojnimi sanitarijami, v spodnjem delu je posebna soba in sanitarije, od tu je tudi vhod v stari del koč. Za oskrbnika so bile zgrajene posebne sanitarije s tuš kabino. Ponovno je bila posodobljena kuhinja pa tudi dnevni prostor je dobil novo podobo. Zgrajena je bila tudi nova drvarnica.

Fasada je zgrajena v starem stilu, to je iz brun v kombinaciji z rezanim lesom, cikel je obložen s kamnom. Projekt, ki ga je izdelala arhitektka gdč. Zvonka Korošac je doprinesel k čudovitemu izgledu celotnega objekta in ohranil prvotno zamisel brunarice.

Tudi v naslednjih letih so bila na koči opravljena nekatera dela. Zamenjani so bili pod in okna v starem delu. V hrib je bila izkopana klet, ki nam v poletnih mesecih prijetno ohladi pijačo, v zimskih pa preprečuje, da bi zmrznila. Na strehi je bila montirana sončna elektrarna, h koči pa dodan še en manjši prizidek s sobo za oskrbnika. Gospodarski odsek pod vodstvom Milana Mlakarja, leto za letom skrbi, da je koča v dobri »kondiciji«.

Tako bomo kočevski planinci dočakali svojo 60 letnico s sodobnim objektom, ki ima dnevni prostor in posebno sobo vsaka s po 40 sedeži, v 6 sobah je 36 ležišč. V koči imamo dvojne sanitarije (pritličje in nadstropje), za zimski čas pa je v uporabi zunanje stranišče. Pred kočjo so razporejene klopi za okoli 100 ljudi.

Vodni vir je karnica, oziroma vodo dovažamo iz doline. Zasilni vir je studenec, ki je bil v začetku edini vodni vir za ljudi in živali. Danes je potrošnja vode tako velika, da ne



*Koča Pri Jelenovem studencu danes*



*Plezališče nad kočo pri Jelenovem studencu*

zadošča za pokritje vseh potreb. Oba gostinska prostora sta ogrevana s pečmi na drva, postojanka ima elektriko iz sončne elektrarne, zasilni vir je električni agregat. V mesecu aprilu je bilo dograjeno plezališče na skali nad kočo, na kateri bodo mladi planinci nabirali izkušnje pred odhodom v visokogorje.

Koča je odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih skozi celo leto. Po dogovoru je za skupine odprta tudi ob drugem času.

Postojanko skušamo narediti čim bolj prijetno našim obiskovalcem, tako smo pred leti postavili pred kočo otroška igrala, na prostranem travniku pa se otroci in mladina lahko zabava ob igrah z žogo. S temi posegi skušamo h koči poleg pohodnikov privabiti tudi družine in ponujati razvedrilo za odrasle in otroke. Osebjem koč vas bo vedno lepo sprejelo, okrepčate se lahko iz naše ponudbe jedače in vseh vrst pijače.

Od same kočice sicer ni posebnega razgleda, ker obdaja jaso gozd. Razgledi pa so z bližnjih vrhov, kot so s 15 minut oddaljenega Mestnega vrha, 30 minut je do Fridrihštajna, še nekoliko dlje je do Livoldskega vrha in Požganega (pogorelega) hriba. Iz teh razglednih točk so zelo lepi razgledi na Kočevsko polje s Kočevjem, na Kočevsko Malo goro ter dalje na Kočevski Rog. Razgledi so na obronke Stojne, proti jugovzhodu in jugu pa proti Gorskem Kotarju, na Klek, vrhove Velike Kapele in Risnjak. V smeri proti jugu in jugozahodu se razprostirajo obsežni gozdovi Goteniške gore, nad katerimi se dviga najvišji vrh Goteniški Snežnik (1289 m). Proti severu pa vidimo Malo goro nad Ribniškim poljem. Kadar je dobra vidljivost se vidijo Gorjanci, Zasavsko pogorje, daleč za Malo goro pa Kamniške Alpe ter levo od njih Julijci s Triglavom.

Lepo vabljeni v dolino pod Mestnim vrhom k naši koči in se o vsem naštetem prepričajte tudi sami.

*Za PD Kočevje: Milan Mlakar*



## Kočevska planinska pot

Kočevska planinska pot povezuje znamenitosti jugozahodnega dela občine Kočevje, Kostela in Osilnice. Na severozahodu se navezuje na planinske poti občin Loški Potok in Ribnica. Povezuje pogorja Stojne – kolpskega roba od Gorenje Žage do Osilnice – Borovške in Goteniške Gore, na severozahodu se dotakne pogorja Velike Gore. Dolžina Kočevske poti je okoli 120 km. Najnižja točka je Gorenja Žaga ob Kolpi z 208 m, najvišja je Goteniški Snežnik z 1289 m. Razdeljena je v Malo Kočevsko planinsko pot, ki poteka od Koče pri Jelenovem studencu do Kolpe pri Gorenji Žagi, po obronkih kolpskega kanjona do sedla Krempe in se preko Borovca in Kočevske Reke vrne do Koče. Velika Kočevska planinska pot pa nadaljuje po obronkih Borovške in Goteniške gore na Goteniški Snežnik do Medvedjaka in Sušnega vrha, Grčaric, Jasnice in po vrhovih Stojne nazaj do Koče. Malo in Veliko Kočevsko pot je možno prehoditi v 5 - 6 dneh. Priporočljivo jo je delati v več krajših etapah in si spotoma ogledati še kakšno zanimivost v bližini poti.

Izhodišče je avtobusna postaja v Kočevju, od koder je slabega pol kilometra do podnožja hriba, kjer imamo na izbiro dve poti, uro peš hoje po krajši in strmejši Kalanovi poti in uro petnajst po položnejši in daljši Grajski poti. Markacije nas pripeljejo do planinske postojanke kočevskega planinskega društva »*Koče pri Jelenovem studencu*«, kjer je kontrolna točka 1.

Koča stoji na jasi za Mestnim vrhom. V njej sta dva dnevna prostora s po 40 sedeži, v nadstropju je 6 sob s 36 ležišč, koča ima dvojne sanitarije in posebne prostore za oskrbnika. Z elektriko se oskrbujemo iz sončne elektrarne, ki je nameščena na strehi zgradbe. Poleg koče sta še dva pomožna objekta drvarnica in klet, ki je vkopana v pobočje hriba. Pred kočo je prostor s klopmi za okoli 100 obiskovalcev, otroško igrišče z igrali, na travniku pa je prostor za igre z žogo. Koča je odprta ob vikendih in praznikih, po dogovoru pa tudi ostale dni.

Pot nadaljujemo na Mestni vrh, ki s svojimi 1034 m kraljuje nad mestom Kočevje. Od tu so lepi razgledi na mesto in bližnjo okolico. Približno 25 minut je oddaljen *Fridrihštajn* na katerem je kontrolna točka 3.

Fridrihštajn je dobil svoje ime po gradu, ki ga je dal zgraditi Friderik Celjski v letih 1422 do 1425. Stoji na visoki skalni vzpetini na višini 970 m. V njem je živel s svojo drugo ženo Veroniko z Desenića dokler ga ni dal njegov oče Herman II prijeti, Veroniko pa so kasneje utopili. Zgodba o nesrečni ljubezni Veronike in Friderika je bila povod za več literarnih del, ki so jih napisali Slovenci, Avstrijci, Nemci in Čehi.

*Grajska razvalina je bila v devetdesetih letih delno restavrirana in je sedaj priljubljena izletniška točka.*





*Panorama Kočevja - pogled s Fridrihštajna*

Do naslednje kontrolne točke Livoldskega vrha imamo 30 minut hoje, nato pa se pričnemo spuščati do kontrolne točke 5, ki je v vasi Štalcerji. Takrat smo tudi zapustili pogorje Stojne, ki sega v dolžini približno 20 km vse od Jasnice. Pot se še naprej spušča v dolino Kolpe, na Gorenji Žagi dosežemo Kolpo in s tem najnižjo točko kočevske poti, ki je na 208 m. Do tu smo v glavnem hodili po naravnih in ohranjenih jelovo bukovih gozdovih. Vmes je bilo le malo vasi in zaselkov, kar kaže na redko poseljenost in veliko poraščenost kočevske (preko 90%). Glavne drevesne vrste, ki smo jih srečevali so bukev ter smreka in jelka v manjšini pa še hrast, javor, jesen, lipa, gaber, brest, češnja,... Med grmovnicami so pogoste leska, dren, kalin, krhlika, bezeg, črni trn, češmin,...

Slabih 200 m nad Kolpo je kontrolna točka 6. **Kostelski grad.**

V listinah se je grad pričel omenjati v letu 1336. Prvotno je služil kot obrambna postojanka, celjski grofje pa so ga razširili v mogočno trdnjavo in ga z naseljem vred obdali z mogočnim zidovjem. Grajski objekt je poleg obrambnega pomena postal tudi pomembna trgovska postojanka. Grad je skoraj 200 let služil kot obrambna točka pred turškimi vpadi.



*Kostelski grad danes*

*vir: internet*

V tem času so se ga Turki le enkrat polastili, pa še to z zvijačo. Kostelski grad je bil požgan tudi za časa Napoleona, ko so se Kostelci uprli francoskim izkoriščevalcem, napadli postojanko, francoske vojake pa deloma pobili, zajete pa predali Avstrijcem ali pa zvezane pometali v Kolpo. Zaradi tega upora je prišel ukaz o ropanju, požigu gradu in vseh

naselij naokoli. Grad so kasneje obnovili, v njem pa so se menjali lastniki, dokler ni zadnji lastnik med drugo svetovno vojno zbežal, grad pa je bil požgan. Po vojni je grajska ruševina dolgo samevala, v 80 letih so ga delno obnovili in takšen čaka na obiskovalce.

Pot se še naprej vzpenja in po kakšnih dveh do treh urah pri Vrana steni dosežemo **rob kolpskega kanjona**.

Ta se najbolj izrazito vije vse od Dola pri Predgradu pa do Osilnice. V kanjonu je mnogo hudourniško izoblikovanih jarkov, strmih spodmolov in skalnih osamelcev, previsne stene pa strmo padajo proti Kolpi. Če ne bi vedeli, bi mislili, da smo nekje v Alpah. Nad reko se dvigajo dominantne stene s prekrasnimi razgledi na kolpsko dolino ter okoliško hribovje. Najbolj izraziti, pa tudi najbolj znani, sta Kuželjska (874 m) in Loška (876 m) stena. Prva se razpotegnjeno dviguje nad vasico Kuželj in ima nekoliko bolj izražen vrh, Loška stena pa se dviguje nad dolino kot ladijski premec, ki ga oklepajo 500 do 600 metrov visoka prepadna ostenja.

*Pravi biser je Mirtoviški potok, ki izvira v prepadni soteski. Prvi del dna je posut s kamenjem, ki je v celoti preraščeno z mahom, v nadaljevanju pa je polno brzic, tolmunov, prodišč, otočkov ter manjših slapov. Krajši pritok Modri Poh pa je vrezan v apneniško podlago in ustvarja naravna korita, žlebove, kaverne, tolmane in slapove. Mirtoviški potok je eden najbolj stalnih izvirov v zgornje-kolpskem porečju.*



Celoten kolpski rob predstavlja edinstven habitat redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Od živali najdemo vse vrste velikih zveri od medveda, volka, risa divje mačke, v skalovju lahko zasledimo gamsa, v gozdovih pa jelenjad, srnjad in divje svinje. Tu pa domuje tudi kar nekaj redkih in ogroženih ptic kot so planinski orel, orel belorepec, divji petelin in sokol selec. Posebna klima, ki je mešanica toplega mediteranskega podneb-



*Divja mačka*



*Sokol selec*

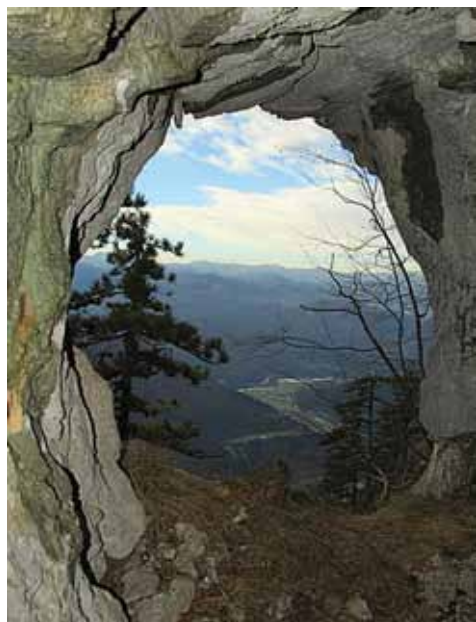
*vir: internet*

ja in ostrejšega celinskega, je ustvarila pogoje za rast različnih rastlinskih zvrsti. Tako je tu najjužnejše rastišče narcis in črnega bora v Sloveniji, našli bomo več zaščitene vrste kot je rumeni, in clusijev svišč (encijan), planike, dišeči volččin, kranjske lilije, pa do cele vrste toploljubnih rastlin kot je na primer živo rumeni skalni glavinec, jeseni pa ostenja krasi škrlatno rdeči ruj. Botaniki še dandanes odkrivajo nova rastišča redkih rastlinskih zvrsti.



Kočevska planinska pot se nadaljuje preko več vrhov in razgledišč kot je Orlek (800m) in že omenjene Kuželjske stene. Vmes se nam pri razvalinah lovskega gradiča na Stružnici pridruži Kostelska planinska pot, ki pa nas na Rakah zapusti in se vrne na izhodišče v vas Potok pri Fari. Naslednja vrhova sta Borič (915 m) in vrh Krempe (942 m) nato pa se spustimo v sedlo Krempe na 860 m. Tu je večje križišče Kočevske planinske poti, desna pot nas pelje proti Borovcu, Kočevski Reki in mimo Ledene jame nazaj do Koče pri Jelenovem studencu in s tem zaključi Malo Kočevsko planinsko pot.

Leva pot nas bo popeljala na greben imenovan Kobilja in preko nje v Bosljiivo Loko in dolino Kolpe. Če pa nadaljujemo naravnost nas bo pot vodila pod obronki pragozda Krokar na najvišji vrh Borovške gore Cerkl (1190 m), nato pa proti Firstovemu Repu (1002 m) in na



*Na področju je mnogo kraških jam podorov in tako imenovanih »oken«. Najbolj znano je okno v kuželjski steni, veliko jih je na predelu, ki ga imenujemo votla luknja. Zaradi vseh naštetih lepote so v starih časih te kraje imenovali kočevska Švica. Oboje foto Igor Kastelic*





*V ledeni jami na Stojni*

Loško steno z njenimi edinstvenimi razgledi. Obrnemo se nazaj in nadaljujemo preko Šajbnika do Dragarjev, kjer zapustimo Borovško goro in se napotimo na Goteniško goro.

Pot nadaljujemo mimo jame pod Taborško steno (922 m), ki je poznana po tragediji iz II svetovne vojne, ko so italijanski vojniki tu pobili več partizanov in civilistov. Na ta dogodek nas opomni spominska plošča. Nadaljujemo po cesti nato strmo v hrib na Goteniški Snežnik, ki je z višino 1289 m najvišji vrh celotne Dolenjske. Naprej nas vodi pot po Goteniški gori, obiščemo nekdanjo žago Medvedjak (980 m) in se napotimo na Sušni vrh (1231 m), ki je drugi najvišji vrh na poti. Nadaljujemo do propadajočega gozdarskega centra Glažuta (770 m), skozi vas Grčarice do Jasnice (500 m). Od tu se zo-

pet povzpne na pogorje Stojne na Slovenski vrh (1040 m) in nato na najvišji vrh Stojne Ledenik (1068m). Čez dobre dve uri smo zopet pri Koči pri Jelenovem studencu in s tem smo prehodili celotno Kočevsko planinsko pot.

Celotna pot je lepo markirana, na vseh križiščih so smerne table. Na vseh kontrolnih točkah so skrinjice z vpisnimi knjigami in žigi. Pot je markirana v obeh smereh, opis je v



*Pogled s Kočevskega jezera na pogorje Stojne. V sredini Mestni vrh, levo Livoldski vrh med njima Fridrihštajn.*

smeri urinega kazalca. Za pot obstaja Dnevnik Kočevske planinske poti, ki ima na hrbtni strani zemljevid z vrisano potjo. Priložen je tudi kratek opis. Dnevnik z opisom poti je možno nabaviti v pisarni društva, oziroma v Koči pri Jelenovem studencu. Priporočamo, da pot delate po odsekih, saj razen v Koči pri Jelenovem studencu ob sami poti ni možno prenočevati. Seveda je možno kombinirati s prenočevanji v turističnih krajih v občini Kostel in Osilnica ter v Kočevju. Žal je od zadnjega opisa poti, kar nekaj lokalov zaprlo vrata in tam ne omogočajo turističnih uslug.

Še nekaj tehničnih podatkov o poti:

<i>dolžina poti:</i>	okoli 120 km
<i>št. kontrolnih točk:</i>	24
<i>najnižja točka poti:</i>	Gorenja žaga ob Kolpi 208 m
<i>najvišja točka poti:</i>	Goteniški Snežnik 1289 m
<i>planinske postojanke ob poti:</i>	Koča pri Jelenovem studencu
<i>čas za celotno prehojeno pot:</i>	4 do 5 dni

*Pripravil: Milan Mlakar*

## Ostale poti na Kočevskem

Poleg Kočevske planinske poti oskrbuje planinsko društvo Kočevje še sedem planinskih poti. Navedli bomo samo nekaj najzanimivejših:

**Trimčkova planinska pot** je lahka pot, primerna za enodnevni družinski pohod. Pozevuje Kočevje s štirimi najbolj obiskanimi vrhovi in kočjo PD. Pričetek je na avtobusni



*»Veronikin stol« na Fridrihštajnu*

postaji v Kočevju (460 m). Najprej obiščemo Livoldski vrh (981 m), nato Fridrihštajn (978 m) in preko Požganega hriba (1009 m) in Mestnega vrha (1034 m) pridemo h Koči PD pri Jelenovem studencu (850 m). Preostane nam še sestop v Kočevje ali po strmi Kalanovi poti ali po položnejši Grajski poti.



*Plezalna pot na Fridrihštajnu (978 m)*

Izdana sta dnevnik in spominska značka, pot pa je označena s Knafelčevo markacijo in napisom TP. Za celotno pot potrebujemo 4,5 do 5 ur zmerne hoje.

**Plezalna pot na Fridrihštajn (978 m)** je zelo zahtevna zavarovana pot po stenah Fridrihštajna. Začetek je v vznožju zahodne stene, nato se po deloma previsni steni, s pomočjo klinov in pletenic, povzpnejo do dvorišča ruševin gradu. Nameščenih je 30 klinov in 45 m pletenic. Za pot porabimo 5 do 10 minut.

**Sedlo Krempe (866 m) - Bosljiva Loka ob Kolpi (264 m).** Izhodišče za pot je Borovec pri Kočevski Reki od koder, preko zaselka Inlauf, v slabe pol ure dosežemo sedlo Krempe. Od tu se spustimo po strmi mestoma izpostavljeni stezici na zahodnih pobočjih Krokarja navzdol do sedla pred Kobilu, nato po grebenu na vrh Kobile in dalje po grebenu složno navzdol do vasice Bosljiva Loka ob Kolpi. Na levi imamo v globini Mirtovski potok, na desni potok Sušica, zelo izstopa skalni blok Turen (821 m). Na vsej poti od sedla Krempe dalje so čudoviti razgledi v dolino Kolpe, po Gorskem Kotarju, na desni vidimo drzno ostenje Loške stene. Zanj potrebuje 2 do 3 ure po zmerno zahtevni poti. V mokrem je del poti pod Krokarjem, kjer se vije po strmem travnatem pobočju, lahko zelo nevaren in zahteva veliko previdnosti.

**Planinska pot iz Gotenice (656 m) preko Kamenega zidu (1077 m) na Goteniški Snežnik (1289 m)** in spust v Kočevsko Reko. Pot se prične na parkirišču pred Gotenico gledano iz smeri Grčaric. Markacije nas po-

peljejo strmo skozi gozd proti prepadnemu ostenju Kamenega zidu. Pred vrhom moramo biti pazljivi zaradi možnega proženja kamenja. Po približno uri, do uri in pol pridemo do manjše planote. Na desno se lahko povzpnejo na razgledni Kameni Zid, ki nam omogoči pogled proti Gotenici in Kočevskim gozdovom. Markacije pa nas povedejo v levo po vlakah in cesti proti Goteniškemu Snežniku. Kmalu pridemo na gozdno cesto, kjer zasledimo markacije Kočevske planinske poti. Obrnemo se v levo po cesti in po približno dveh kilometrih pridemo do samega vznožja, od koder je do vrha še 10 do 15 minut. S samega vrha gre Kočevska planinska pot proti Taborski steni, mi krenemo nazaj in nato po cesti proti Kočevski Reki. Pot na posameznih mestih preči posamezne ovinke in tako pridemo v samo bližino Kočevske Reke. Pot je na delu do Kamenega zidu zahtevna, zlasti v mokrem in kadar je pomrzjeno, na ostalih mestih pa lahka. Za celo pot porabimo 4 do 5 ur.

**Kostelska planinska pot** je bila odprta 21. maja 1994. Vsako leto PD Kočevje in Turistično športno društvo Kostel organizirata zadnjo soboto v maju pohod po tej poti. Pot poteka



*Goteniški Snežnik pogled s Fridrihštajna*

iz vasi Potok pri Fari (223 m), po dobri gozdni poti pod vasjo Jakšiči čez vas Planina pod Planinsko steno, do razvalin gradiča in žičnice Stružnica, kjer se združi s Kočevsko planinsko potjo. Skupna pot nas pelje nad zaselkom Stružnica in mimo gozdarskih koč na Kuželjsko steno (874 m). Od tu mimo naravnega okna navzdol do vasi Rake, kjer zapusti kočevsko planinsko pot in se usmeri po starem opuščnem kolovozu strmo v cikcakih navzdol do Kolpe na asfaltirano cesto.



*Kuželjsko okno*

Po njej nekaj kilometrov, nato zopet nekoliko v hrib do vasi Laze pri Kostelu (315 m). Od tu ponovno v breg in po strmini do vrha Kosa, dalje po kolovozu mimo vasi Štajer nazaj na izhodišče v vas Potok. Pot zahteva 6 do 7 ur zmerne hoje po sicer nezahtevni poti.

**Osilniška planinska pot (Mirtoviški potok (260 m) – Kobilica (710 m) – Mirtoviči)** se prične v vasi Mirtoviči pri mali hidroelektrarni. V prvem delu teče pot ob slikovitem Mirtoviškem potoku, kjer spotoma obiščemo korito manjšega pritoka (Modri Poh) nato nadaljujemo v sotesko, tik ob strugi enega večjih pritokov in pridemo do mesta kjer po deževju voda izvira izpod z mahom poraslih skal. Tu skrene pot močno v levo in se po serpentinah povzpne na večji skalni blok (razgled), nato pa naprej po lovskih stezah nad glavnim tokom. Steza se prilagaja terenu, čez čas prečkamo glavni tok, ki pride izpod Krokarja in Krempe, naša steza pa se dvigne pod prepadno ostenje in kmalu smo zopet pri enem od pritokov. Tu se lovska steza konča mi pa se, deloma po grebenu, deloma v vijugah, povzpne v sedlo pod Kobilico, kjer se pridružimo poti, ki pripelje iz sedla Krempe in pelje v Bosljivo Loko. Skupno s to potjo se povzpne na Kobilico in po njej se nato začnemo spuščati proti dolini. Kmalu za A drogom elektro omrežja se ločimo od skupne poti in krenemo v levo, navzdol v dolino Mirtoviškega potoka. Po približno 3 do 4 urah pridemo na izhodišče, kjer smo pričeli s pohodom. Pot je zmerno zahtevna, zlasti v mokrem pa obstaja nevarnost zdrs.

*M. M.*

## Dosežki članov PD Kočevje doma in v tujini

Kočevsko planinsko društvo je tudi pri vzponih na zahtevnejše cilje uspešno. Vodniški odsek si za vsako leto doda vsaj enega od zahtevnejših ciljev, posamezniki, pa posegajo po najvišjih vrhovih celin. Najpomembnejši je vsekakor vzpon Francija Rupnika na šest od sedmih najvišjih vrhov sveta. Preostal mu je samo še kralj nad kralji Mont Everest. Želimo in upamo, da bo

*Franci Rupnik na Aconcagui (6960 m)*



dosegel tudi ta cilj. Milan Mlakar je julija 2006 s prijatelji naskakoval 7134 m visok Peak Lenin v Kirgiziji in pri tem dosegel višini 6400 m. Nadaljevanje proti vrhu jim je preprečilo slabo vreme in bolezen. V aprilu istega leta je ta skupina dosegla vrh 3798 m visokega Grossglocknerja, v juniju pa so stali na tretjem najvišjem vrhu Alp 5545 m visokem Dom\_u v Švici. V letu 2008 je bil Milan s prijatelji na 4107 m visokem Monchu v skupini Eiger, Jungfrau. V letu 2009 so Franci Rupnik, Milan Mlakar in Andrej Markovčič osvojili 4061 m visok Gran Para-



*Gran Paradiso (4061 m)*



*Mont Blanc (4807 m)*

diso, na katerem je še isto leto stala tudi večja skupina kočevskih planincev. Za večino je bila to samo priprava za naslednji višji cilj - najvišji vrh zahodne Evrope Mont

*Dofourspitze (4634 m) pogled na pogorje Monte Rose in Matterhorn*





*Breithorn (4164 m)*

Blanc. Tja se je odpravilo 16 kočevskih planincev in prav vsi so osvojilo to prelepo goro. Tone Ožbold, Milan Mlakar in Šalamon Franc so ponovili pristop izpred skoraj natančno desetih let. S tem se seveda ni končalo osvajanje večjih vrhov po Evropi in po svetu. Že naslednje leto je bil cilj neprijetno težji pa ne dosti nižji 4634 m visoki Dofourspitze najvišji vrh v pogorju Monte Rose. Zopet je bilo vreme tisto, ki ni dovolilo osvojiti vrha, zaradi vetra so se morale na višini okoli 4500 m obrniti vse naveze. V istem letu smo si izbrali tudi lažji cilj v pogorju Monte Rose 4156 m visok Breithorn. V prekrasnem vremenu ga je osvojilo 27 planincev našega društva. Za prenekaterga je bil to prvi in upamo,



*Kilimanjaro - Kibo (5895 m)*

*Marmolada (3343 m)*



da ne zadnji štiri-tisočak. Za zaključek leta pa sta Milan Mlakar s soprogo Mileno osvojila najvišji vrh Afrike 5895 m visoki Kibo (Uhuru Peak) v pogorju Kilimanjara.

V naših gorah smo osvojili vse vrhove Slovenske planinske transverzale in mnoge ostale. Poseben dosežek so zimski vzponi na Triglav, ki smo ga kar nekajkrat obiskali.

S širitvijo dela vodniškega odseka, z organiziranjem izletov tudi v ferate Dolomitov, Visokih tur in Alp, je tudi med nekoliko mlajšimi poraslo zanimanje in v ustanavljanju imamo alpinistični odsek, kjer mlajši člani posegajo tudi v ta, za nas starejše, premalo zaužiti sad.

M. M.

## Mladinski odsek Planinskega društva Kočevje

Planinsko društvo Kočevje je eno najstarejših društev na Kočevskem in letošnje leto praznuje že šestdeseto obletnico aktivnega delovanja. V sklopu društva se je pred leti pojavila težnja po vključitvi mlajše populacije v aktivnosti društva. Na podlagi te pobude se je tako formiral *Mladinski odsek Planinskega društva Kočevje*.

Mladinski odsek (MOPD) je tako v organizacijskem smislu sestavni del planinskega društva, ki predvsem izobražuje in vzgaja mlade. Mladi spoznavajo naravo in pomen ohranjanja le-te. Pohodništvo je tudi športna aktivnost, ki je dobra za telo in dušo, pomaga pa tudi pri razvoju motoričnih sposobnosti, še zlasti pri mlajših otrocih.

Mladinski odsek je samostojna sekcija, ki ima svoje predstavnike v upravnem odboru planinskega društva. Vodi ga načelnica Branka Rajner, predstavnik mentorjev, v upravnem odboru PD Kočevje pa je Jernej Kalan.



*Planinski tabor mladih 2009*

Mladinski odsek sodeluje z učitelji - mentorji treh osnovnih šol občine Kočevje. Planinska dejavnost se tako izvaja v Osnovni šoli Stara Cerkev, Osnovni šoli Ob Rinži in Osnovni šoli Zbora odposlancev. Otroci vseh treh šol so razdeljeni v dve starostni skupini. V prvi starostni skupini so otroci od prvega do petega razreda in v drugi starostni skupini so otroci od šestega do devetega razreda.



V šolskem letu 2010/2011 se je kar 143 mladih odločilo obiskovati planinske dejavnosti v sklopu delovanja MOPD. V zadnjih letih z veseljem ugotavljamo, da se trend vključevanja mladih v planinske aktivnosti nepristano povečuje, kar nedvomno pomeni, da se vse več mladih in njihovih staršev zaveda pomena približevanja naravi in izkoriščanja prostega časa za zdravo, aktivno in sproščujoče druženje z vrstniki.

Delo mladinskega odseka je osredotočeno predvsem na planinske izlete. Na le-teh poleg doživljanja narave in lepote gorskega sveta, mlade planince seznanjamo s temami planinske šole. V času šolskega leta izvajamo enodnevne izlete po sprejetem programu. Na začetku vsakega šolskega leta, pa za planinske skupine prejšnjega šolskega leta izvedemo dvodnevni tabor v eni izmed planinskih koč. Program izletov terminsko prilagajamo glede na trenutne vremenske razmere in razpoložljivost planinskih vodnikov PD Kočevje. Poleg odkrivanja gorskih lepote širom Slovenije, smo dejavni tudi na kulturnem področju. Vsako leto namreč pripravimo in izvedemo kulturni program ob Slovenskem kulturnem prazniku in ob drugih bolj ali manj pomembnih dogodkih PD Kočevje.

In kaj konkretno smo počeli v vseh teh letih.

Na planinskih taborih smo s markacisti spoznavali njihovo delo. Predstavili so nam vzdrževanje planinskih poti, učenci so se lahko preizkusili v strganju mahu na deblu, izdelavi markacije na deblu in skalo, v sekanju mladih drevesc na poti, žaganju odvečnih vej in vejic. Planinski vodniki so nam prikazali uporabo vrvi in izdelavo vozlov prikazali so nam gibanje po različnih terenih. Za zaključek pa so napeli jeklenico med dvema drevesoma po kateri smo se veselo spuščali čez dolino. Starejše skupine so imele predavanje iz prve pomoči s praktičnim prikazom, vsi skupaj pa smo v večernih urah poslušali predavanje starejših planincev o planinskih dosežkih doma in v tujini.

Pohode smo organizirali po celi Sloveniji. Če naštejemo le nekatere: Grmada nad Ortnikom, Slivnica, Golaki, Sabotin, G. Snežnik, Kriška gora, Bohor, Olševa, Nanos, Porezen, Blegoš ter seveda vrhovi okoli Kočevja. S starejšo skupino pa smo se povzpeli tudi na dvatisočaka Triglav in Debelo peč. Preizkušamo se tudi v zimskih pohodih proti Koči pri Jelenu studencu, vsako leto pa gremo na nočni pohod z lučkami. Kar 99 mladih planincev se nas je s svojimi vodniki in mentorji udeležilo 5. mednarodnega festivala gorniškega filma.

Poleg ogledov raznih filmov smo se udeležili tudi delavnic in poslušali predavanja.

Naj pa končam z besedami velikega literata Mestnega vrha in Koče pri Jelenovem studencu, g. Petra Vovka: » ... Tako mineva čas. Sence rastejo in njihovi črni jeziki se vse višje dvigajo v Mestni vrh. Dan se nagiba, topi se v hladnem, svežem gorskem zraku Jelenovega studenca. In ko naslonjen na kočo gledam proti Mestnemu vrhu, kako ugaša dan in kako ga gospodar

neba s poslednjimi žarki ovija v zlato in škrlat, ko gledam ta ljubljeni svet, v temeljih potopljen v prvi dih noči, okrog mene pa svetel, ožarjen, ves v toplih barvah, vem, da bi mi brez tega vedno nekaj manjkalo....«



*Za MOPD Kočevje,  
Jernej Kalan*



# Namesto zaključka

... tiho po poti stopamo vodniki. Včasih sami, drugič s kolono planincev za seboj. Pot nas vodi po domačih krajih, po vrhovih in vzpetinah okrog kočevske kotline. Iz sivine mesta se radi povzpemo na razgledne vrhove Stojne, če pa je časa več in volje dovolj, zaide korak dlje, nad Kolpsko dolino. Pogled vrtoglavo zajadra s Kuželjske stene na svetleč pas bistre vode daleč spodaj, varen korak pa da oporo utrujenemu gorniku, bogatejšemu še za eno doživetje in kakšno izkušnjo. Že bližje pa lahko v pozni pomladi občudujemo dehteče narcise na Krempi. V lepe kraje ob Kolpi nas vabi tudi zdaj že tradicionalni pohod na »Petruvo«, ki ga je pred leti prvič, mimo svoje domačije, prehodil naš načelnik v družbi prijatelja. Dandanes pa se v zgodnjem poletju na izhodišču zbere zavidljiva skupina, dobršen del končnega števila pohodnikov pa se priključi med potjo, tako da v Osilnici v nekaj trenutkih nastane precejšnja gneča ob prihodu skoraj stoglave množice. Pa saj nas pričakujejo, pohod je tradicionalen.

Tudi dlje in višje nas zapelje pot. Pogosto nam v poletnih mesecih sledi skupinica skozi vroči Pekel pod Rjavino, preko obeh Vrbanovih špic ali pa po izpostavljenih policah nad Vratu, kjer nas med potjo do Staničeve kočice na varno skalo veže mrzla jeklenica, po gruščnatih meliščih dvigamo prah proti Kriškim podom in dalje na Stenar in Razor, previdno stopamo po vetrovnem grebenu proti vrhu Jalovca ali pa sestopamo s Prisanka, s hitrimi koraki poskušamo pobegniti vse močnejšemu pršču po lažji poti z Mangarta, drobimo grušč skozi Kačji graben na poti s Špika, spet drugič pa z dolgo kačo nasmejanih obrazov planincev razigrano premagujemo pot preko Pokljuke na Očaka. Tudi v snežnih turah smo se že poizkusili. Notranjski Snežnik se nam je pokazal z vsemi možnimi zimskimi obrazi, Debela peč je bila mrzla, na Viševniku sončnemu dnevu ni bilo videti konca, pot iz doline Krme na Kredarico pa je kakor kdaj. Med vsemi pohodi in turami pa se pojavlja stalnica – spremlja nas zdaj večje, zdaj manjše število pohodnikov, kljub nepredvidljivostim na poteh in vsem mogočim dogodivščinam pa smo ob koncu dneva vsi zadovoljni, da smo v ranem jutru odšli od doma z velikokrat pretežkim nahrbtnikom.

Izpostavljene, zahtevne zavarovane poti na najvišje vrhove niso za vsakogar, pa so ravno te ture našega društva obiskane v največjem številu. Bo že tako, da se planinci na vodenih turah v zračnem, izpostavljenem svetu visoko nad dolinami počutijo varne, saj nam z veliko udeležbo izkazujejo zaupanje, mi pa se še bolj potrudimo in namesto da bi koga zavrnil, mu z izbiro poti in s prijaznim nasvetom polepšamo sobotni izlet.

Kljub obilici prečudovitih domačih gora nas pot zanese tudi v tujino, blizu in daleč. Poleg bližnjih narodnih parkov v Republiki Hrvaški smo pobližje spoznali Marmolado, Tofano di Roses, Piz Boe in Colac v italijanskih Dolomitih, avstrijska Petzeck in Hafner, tudi Matterhorn smo občudovali v živo, a le z varne razdalje s sosednjega Breithorna, kamor se nas je v bleščeči belini snežne podlage v čudoviti sončni nedelji odpravilo nekaj navez.

Kam nas bo vodila pot v prihodnje, bo pokazal čas, trudili se bomo da bo varna, prijetna in zanimiva potem pa ...

*Simon Figar,  
planinski vodnik*

## PLANINSKO DRUŠTVO KOČEVJE

TZO 16A, 1330 Kočevje

*matična številka:* 5155517  
*ID številka za DDV:* SI24715964  
*TRR:* 02320-0015767840  
*Uradne ure v pisarni:* torek od 16. - 18.ure  
*internetni naslov:* <http://www.planinsko-drustvo-kocevje.si/>  
*E-naslov:* [pdkocevje@pzs.si](mailto:pdkocevje@pzs.si)  
*število članov:* približno 450  
*Predsednik PD Kočevje:* Franci Janež, tel.: 041 507 853:

**Planinska postojanka:** Koča pri Jelenovem studencu (850 m)  
*Odpiralni čas:* sobote, nedelje in prazniki  
*Oskrbnika:* Jožica in Boris Zadavec  
*Informacije o koči:* Marjan Ule, tel.: 041 487 887,  
Boris Zadavec tel.: 041 211 521  
*Dostop iz Kočevja:* 1 ura hoje ali 9 km po gozdni cesti z vozilom,  
če je cesta prevozna (pozimi?)







Občina Kočevje



Občina Kostel



Občina Osilnica

